

Výbor pre medzinárodný obchod

2017/2083(INI)

27.9.2017

STANOVISKO

Výboru pre medzinárodný obchod

pre Výbor pre rozvoj

k stratégii EÚ a Afriky: podpora rozvoja
(2017/2083(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Maria Arena

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre medzinárodný obchod vyzýva Výbor pre rozvoj, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže v Afrike sa potreby v oblasti infraštruktúry odhadujú na 75 miliárd EUR ročne, spotrebiteľský trh môže v roku 2020 dosiahnuť hodnotu 1 000 miliárd USD, neustále sa zvyšujú priame zahraničné investície, ktoré by mali v roku 2020 dosiahnuť hodnotu 144 miliárd USD, a súčasný počet obyvateľstva je na úrovni 1 miliardy;
- B. keďže hospodárska bezpečnosť a prosperita v Európe a v Afrike sú prepojené a keďže tieto dva kontinenty musia čeliť spoločným výzvam a príležitostiam spolu;
- C. keďže treba vytvoriť prostredie, ktoré je priaznivé pre investície a v rámci ktorého sa pred všetkým uprednostňujú riešenia na zlepšenia v oblasti zdravia a vzdelávania;
- D. keďže podiel obyvateľov žijúcich v extrémnej chudobe v subsaharskej Afrike klesol z 56 % v roku 1990 na 43 % v roku 2012;
- E. keďže medzi africkými krajinami sú veľké rozdiely v oblasti hospodárskeho rozvoja a rastu a keďže podľa OSN sa nachádza 33 zo 47 najmenej rozvinutých krajín v Afrike; keďže v Afrike žije viac ako 218 miliónov ľudí v extrémnej chudobe;
- F. keďže vývozu z afrických krajín stále dominujú suroviny a nespracované výrobky a keďže na veľkú časť tohto vývozu sa vzťahujú obchodné preferencie; keďže voľný prístup na trh pre väčšinu afrických výrobkov zvyšuje kapacity afrických krajín a posilňuje ich konkurencieschopnosť a účasť na globálnych trhoch, pokiaľ ich okrem iného sprevádzajú politiky zamerané na udržateľnú industrializáciu a vidiecku produktivitu ako kľúčové možnosti rozvoja;
- G. keďže preferenčný prístup na trh EÚ poskytol priestor na zlepšenie výkonnosti vývozu z prijímajúcich afrických krajín v závislosti od ich schopnosti skutočne využívať výhody takýchto preferencií;
- H. keďže dobrá správa vecí verejných a transparentnosť znižujú náklady na obchodné výmeny a podnecujú obchod, investície a hospodársky rozvoj; keďže spravodlivý a zodpovedný obchod a investície zohrávajú dôležitú úlohu v rozvoji a mohli by pomôcť vytvoriť viac ako 18 miliónov nových udržateľných pracovných miest ročne, ktoré sú v Afrike potrebné s cieľom absorbovať rastúcu pracovnú silu, čo je prínosom aj pre EÚ;
- I. keďže udržateľné a zodpovedné hospodárenie so surovinami a prírodnými zdrojmi musí byť ústredným bodom stratégie EÚ – Afrika a jednou z priorít spolupráce medzi Európskou úniou a Africkou úniou, najmä s cieľom prispieť k riešeniu problému zdrojov a zabrániť tomuto javu; keďže Európania a Afričania musia zastávať pevnú a spoločnú pozíciu na túto tému v rámci príslušných orgánov a medzinárodných samitov, ako sú G20, Valné zhromaždenie OSN a WTO;
- J. keďže všeobecný prístup k elektrickej energii je pre Afriku závažnou rozvojovou otázkou;

- K. keďže doterajšími činnosťami sa nepodarilo úplne začleniť Afriku do svetového obchodu a ani prispieť k odstráneniu chudoby a znižovaniu nerovností v afrických krajinách, a keďže pre väčšinu afrických krajín by bola väčšia účasť na svetovom obchode prínosom;
- L. keďže v stratégii Obchod pre všetkých z roku 2015 sa stanovuje odhodlanie EÚ záväznému a vykonateľnému obchodu a trvalo udržateľnému rozvoju;
1. vyzýva EÚ, aby podporovala udržateľný a inkluzívny rozvoj v Afrike a zamerala sa na podporu projektov, ktoré budú mať skutočný a pozitívny vplyv na vytváranie dôstojných pracovných miest pre ženy a mužov, boj proti chudobe, podporu ľudského rozvoja a ochranu životného prostredia a zároveň pozitívny vplyv na udržateľný hospodársky rast, priaznivý obchod s tovarom a službami založený na hodnotách a pravidlách, industrializáciu a budovanie kapacít, vysoko kvalitné a predvídateľné podnikateľské prostredie, riadenie verejných financií s cieľom posilniť daňovú spravodlivosť, transparentnosť pri riadení prírodných zdrojov (najmä v oblasti ťažobného priemyslu a výroby energie) a boj proti korupcii a nezákonným kapitálovým tokom z kontinentu, ako aj presadzovanie ľudských práv, rodovej rovnosti, dobrej správy vecí verejných a právneho štátu, a zároveň pomáhala nastoliť stabilitu a bezpečnosť; zdôrazňuje najmä iniciatívy EÚ zamerané na mobilizáciu súkromného sektora, ktorý v rozvíjajúcich sa ekonomikách predstavuje 90 % pracovných miest;
 2. vyzýva EÚ, aby posilnila svoju obchodnú politiku zameranú na rozvoj a zvýšila svoj finančný záväzok k pomoci obchodu a iniciatívam technickej pomoci a budovania kapacít, čo je pre africké krajiny, najmä pre najmenej rozvinuté krajiny, nevyhnutné na to, aby mohli v plnej miere využívať výhody obchodných preferencií EÚ; ďalej žiada, aby Komisia a členské štáty koordinovali svoje programy s cieľom maximalizovať účinnosť pomoci obchodu; víta v tejto súvislosti nadobudnutie platnosti dohody WTO o uľahčení obchodu vo februári 2017, ktorou by sa mali zjednodušiť colné postupy, a tým znížiť náklady na obchod;
 3. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby svoje programy pomoci obchodu lepšie koordinovali a ďalej podporovali synergie s investičnými politikami pre Afriku;
 4. domnieva sa, že dohody o hospodárskom partnerstve (DHP), ktoré vo veľkej miere podporujú parlamenty príslušných krajín, majú takisto potenciál stať sa dôležitým nástrojom na podporu regionálneho rozvoja a začlenenia kontinentu do svetového obchodu, ak sa budú riadne uplatňovať a budú doplnené o primerané štrukturálne opatrenia;
 5. zdôrazňuje, že vzťahy medzi EÚ a Afrikou sa musia opierať o spravodlivý a vyvážený rámec medzi rovnocennými partnermi založený na vzájomnej úcte a uznaní záujmov zameraných na presadzovanie ľudských práv a dosiahnutie cieľov OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja;
 6. vyzýva Komisiu, aby podporovala integráciu afrických krajín do celosvetového a regionálneho obchodu prostredníctvom budovania kritických infraštruktúr, prístupu k energii, finančných služieb a odbornej prípravy v oblasti podnikania;

7. vyzýva Komisiu, aby pomohla africkým krajinám rozvíjať sa a začleniť sa do svetového hospodárstva, a to aj prostredníctvom globálnych a regionálnych hodnotových reťazcov, s cieľom umožniť rôznym krajinám prispievať k výrobe prostredníctvom medziproduktov a konečných výrobkov; v tejto súvislosti vyzýva EÚ, aby viac podporovala ambície vytvoriť kontinentálnu zónu voľného obchodu v Afrike, ktorá by prispela k zníženiu nerovností v oblasti miestnych príjmov, aby pomáhala pri hospodárskej diverzifikácii, transfere technológií a prispievala tiež k vyššej účasti na medzinárodných výmenách, ako aj aby s príslušnými krajinami viac spolupracovala na dosiahnutie tohto cieľa; uznáva, že napriek tomu, že politiky EÚ majú zásadný význam, pokiaľ ide o pomoc africkým krajinám pri dosahovaní týchto cieľov, politický záväzok týchto krajín je podstatný;
8. naliehavo žiada EÚ, aby pri určovaní a vykonávaní svojej obchodnej politiky voči Afrike vždy zohľadňovala rôzne úrovne rozvoja jednotlivých afrických krajín a regiónov, ako aj ich rôzne očakávania, a aby preto prijala ciele a osobitné obchodné preferencie alebo opatrenia na zlepšenie výrobných a spracovateľských kapacít, regionálnej integrácie a posilnenie poľnohospodárstva malého rozsahu a udržateľného poľnohospodárstva, a to prostredníctvom podpory miestnych potravín na miestnych trhoch; zdôrazňuje tiež, že je potrebné, aby každá obchodná dohoda alebo jednostranná obchodná dohoda medzi EÚ a africkými štátmi alebo regionálnymi zoskupeniami obsahovala dostatočne asymetrické liberalizačné harmonogramy, ochranu novovzniknutých priemyselných odvetví, pravidiel týkajúce sa pôvodu podporujúce rozvoj a účinné ochranné doložky;
9. domnieva sa, že účinné vykonávanie dohody o uľahčení obchodu WTO a zjednodušenie a transparentnosť colných postupov pomôžu podnietiť obchod medzi Európou a Afrikou, z čoho budú mať prospech najmä malé a stredné podniky a inovácia;
10. vyzýva EÚ, aby sa prostredníctvom svojej obchodnej a investičnej politiky zamerala na rast súkromného sektora, podporu inovácie, konkurencieschopnosti a podnikania v Európe a v Afrike a aby vykonávala svoje činnosti v Afrike v súlade so zásadami udržateľnosti a sociálnej zodpovednosti;
11. zastáva názor, že verejno-súkromné partnerstvá zohrávajú zásadnú úlohu v hospodárskom rozvoji, keďže umožňujú, aby bol súkromný sektor dynamickejší, a podporujú synergie medzi inštitúciami a hospodárskymi subjektmi, a že by sa preto mali v tejto stratégii podporovať;
12. vyzýva, aby sa európske rozvojové a investičné projekty v Afrike riadili zásadou vlastnej zodpovednosti, aby sa mohli prijímajúce krajiny venovať vlastným modelom rozvoja;
13. očakáva, že EÚ bude v budúcnosti vypracúvať strategické plány spolupráce v dialógu s Afrikou;
14. vyzýva EIB a Komisiu, aby predovšetkým prostredníctvom plánu pre vonkajšie investície (EIP) investovali do projektov s veľkým potenciálom vytvárania pracovných miest a v prioritných oblastiach, ako sú čistá energia, infraštruktúra, zdravie a lekárske výskum

15. zdôrazňuje, že podpora investičných projektov by mala byť podmienená hospodárskou efektívnosťou a očakávanými hospodárskymi výsledkami v snahe podporiť obchod na africkom trhu a s tretími krajinami a regiónmi a posilniť spracovateľské kapacity priemyslu v afrických krajinách;
16. pripomína, že investičná politika EÚ, najmä ak sa týka verejných finančných prostriedkov, musí prispievať k uskutočneniu cieľov trvalo udržateľného rozvoja; pripomína potrebu zvýšiť transparentnosť a zodpovednosť inštitúcií na financovanie rozvoja, verejno-súkromných partnerstiev v záujme účinného zisťovania a monitorovania peňažných tokov, udržateľnosti dlhu a pridanej hodnoty pre trvalo udržateľný rozvoj ich projektov;
17. domnieva sa, že digitálny vývoj by mohol viesť k možnostiam rastu v Afrike – napríklad prostredníctvom elektronického obchodu alebo platieb cez telefón – a že rozvoj politík EÚ a Afriky by mali pomôcť zlepšiť prístup k elektrickej energii a internetu v Afrike;
18. požaduje transparentnosť v obchodných zmluvách a riadne zapojenie všetkých príslušných strán vrátane občianskej spoločnosti týchto krajín do budúcich rokovaní a vykonávania prerokovaných dohôd prostredníctvom formálnych konzultácií;
19. požaduje, aby sa zásady súdržnosti politík v záujme rozvoja v plnej miere zahrnuli do obchodných vzťahov EÚ s Afrikou, čo znamená zahrnutie vykonateľných doložiek o obchode a trvalo udržateľnom rozvoji do všetkých obchodných dohôd EÚ s africkými krajinami v súlade so záväzkami prijatými Komisiou v stratégii Obchod pre všetky;
20. víta úsilie EÚ v posledných rokoch zamerané na podporu sociálnej zodpovednosti podnikov; vyzýva EÚ, aby aj naďalej prijímala kroky s cieľom zabezpečiť, aby boli spoločnosti plne zodpovedné za porušovanie ľudských práv a environmentálne trestné činy; súhlasí v tejto súvislosti s názorom, že hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv by mali byť súčasťou každej budúcej dohody medzi africkými krajinami a EÚ a vyzýva obe strany, aby ich zahrnuli do všetkých revízií; okrem toho vyzýva EÚ, aby účinne presadzovala povinnosti náležitej starostlivosti s cieľom zabezpečiť udržateľnosť globálnych dodávateľských reťazcov;
21. okrem toho očakáva vypracovanie stratégie na boj proti korupcii a nezákonnému úniku kapitálu z Afriky a trvá na tom, aby sa rozvoj regionálnych afrických trhov v budúcnosti zohľadňoval;
22. zastáva názor, že je nevyhnutné, aby sa v rámci stratégie EÚ – Afrika zohľadňovala dôležitosť úlohy žien v hospodárskom rozvoji a odolnosť spoločností v Európe aj v Afrike a aby sa projekty vytvárali v tomto duchu.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	25.9.2017
Výsledok záverečného hlasovania	+: 32 -: 2 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, Maria Arena, Tiziana Beghin, Santiago Fisas Ayxelà, Eleonora Forenza, Karoline Graswander-Hainz, Heidi Hautala, France Jamet, Bernd Lange, David Martin, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Viviane Reding, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Tokia Saïfi, Helmut Scholz, Adam Szejnfeld, Hannu Takkula, Iuliu Winkler, Jan Zahradil
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Klaus Buchner, Edouard Ferrand, Agnes Jongerius, Sajjad Karim, Sander Loones, Paul Rübigen, Jarosław Wałęsa
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Massimiliano Salini, Bogdan Brunon Wenta

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

32	+
ALDE	Hannu Takkula
ECR	Emma McClarkin, Jan Zahradil, Sajjad Karim. Sander Loones
EFDD	Tiziana Beghin, William (The Earl of) Dartmouth
GUE/NGL	Anne-Marie Mineur, Eleonora Forenza, Helmut Scholz
PPE	Adam Szejnfeld, Bogdan Brunon Wenta, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Iuliu Winkler, Jarosław Wałęsa, Laima Liucija Andrikienė, Massimiliano Salini, Paul Rübig, Santiago Fisas Aixelà, Tokia Saïfi, Viviane Reding
S&D	Agnes Jongerius, Alessia Maria Mosca, Bernd Lange, David Martin, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Karoline Graswander-Hainz, Maria Arena, Sorin Moisă
Verts/ALE	Heidi Hautala, Klaus Buchner

2	-
ENF	Edouard Ferrand, France Jamet

0	0
–	–

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania